

Preliminarni podaci HNB-a ukazuju da je na razini 2013. zabilježen suficit tekućeg računa platne bilance u iznosu od 564,4 mil. eura, odnosno 1,3% BDP-a. Pri tome je višak na tekućem računu uzrokovan prvenstveno povećanjem suficita na računu usluga (za 378 mil. eura) i smanjenjem deficita na računu dohotka (–496 mil. eura). Na računu usluga prihodi su porasli 2,8% godišnje dok su rashodi smanjeni za 4,2% što je rezultiralo povećanjem suficita na 6,8 mlrd.eura (+5,9%) godišnje. Povećanju prihoda na računu usluga pridonijeli su uglavnom prihodi od putovanja koji su zabilježili nominalni rast od 4,9% dosegnuvši 7,2 mlrd. eura.

U vrijeme svjetske konjunktura Hrvatska je ostvarivala deficit platne bilance, mjereno u postotku društvenog proizvoda. U 2008. Godini deficit na tekukćem računu platne bilance iznosio je fantastičnih 8,8 posto društvenog proizvoda. U dobra vremena zemlje koje provode učinkovitu ekonomsku politiku nastoje ostvariti suficite, sedam debelih krava, kako bi u lošim vremenima, sedam mršavih krava, lakše mogle prebroditi gospodarsku krizu, recesiju. Sve zemlje eurozone koje su danas u problemima kreirale su deficite u dobra vremena, a danas muku muče kako zaustaviti negativne tendencije u nacionalnom gospodarstvu.

Za male zemlje tečaj nacionalne valute bitan je instrument ekonomske politike, u smislu ograničenja, jer njezina aprecijacija rezultira deficitom kao što deprecijacija nacionalne valute rezultira suficitom na tekkućem računu platne bilance. Ravnotežni tečaj je tečaj koji uravnotežuje platnu bilancu. Međutim, kada ste prezaduženi i/ili gospodarska aktivnost je u procesu kontrakcije, hrvatski slučaj, tada aprecijacija nacionalne valute neće povećati deficit na računu platne bilance jer nedostatak potražnje, bez obzira na tečaj nacionalne valute, smanjuje potrebu za uvozom. Međito, aprecirani tečaj ima značajnih negativnih učinaka. Aprecirani tečaj nacionalne valute dodatno smanjuje konkurentnost nacionalnog gospodarstva u pravcu supstitucije domaće proizvodnje uvozom, te dodatnim smanjenjem izvoza. Hrvatska, kao što to pokazuju podaci za prošlu godinu, ostvaruje suficit prvenstveno zahvaljujući turizmu. Drugim riječima Lijepa naša, zbog svojih posebnosti, kakvu imamo bitan je čimbenik u poboljšanju stanja krvne slike hrvatskog gospodarstva nego što bi ono imalo da nemamo komparativne prednosti – najljepše more na svijetu.

Podaci o suficitu na tekućem računu platne bilance daleko su bolji zbog prirodnih ljepota Lijepe naše, što znači da ekonomska politika, temeljena na hrvatskom „izumu“ neoliberalističkom modelu, nije zaslužna za ostvareni suficit na tekućem računu platne bilance u prošloj godini. Međutim, to svakako valja reći, suficit koji smo ostvarili samo potvrđuje, o čemu mnogi ekonomski analitičari godinama govore, kako Lijepa naša ima mnogo problema - spomenimo vanjskotrgovinski i proračunski deficit, veliki javni dug i inozemni dug nesnosan broj penzionera u odnosu na broj zaposlenih, nelikvidnost, ... – ali i značajne resurse koji su više nego dostatni da u razumnom vremenu nagomilani problemi postanu podnošljiviji s perspektivom njihovog

Platna bilanca u 2013. godini

Autor Guste Santini

Srijeda, 09 Travanj 2014 15:29

trajnog rješenja.

I na kraju, da ne bude zabune, problemi nisu od jučer već se sustavno „kreiraju“ od 4. listopada 1993. godine.